

Informační magazín obce Stehelčeves

STEHELČEVSKÝ ZPRAVODAJ

KVĚTEN 2022 ČÍSLO 5

Významné osobnosti
v historii naší obce
- Karel FIALA

Informace z obce

Školáček

Odpadové
hospodářství

Zoopark
Zájezd

Informace z obce

Kontaktní údaje:

Obec Stehelčeves
Hlavní 43
273 42 Stehelčeves

tel.: 601 333 454
e-mail: ou@obecstehelceves.cz

Vše o odpadech
tel.: 702 068 469
e-mail:

referent@obecstehelceves.cz

Úřední hodiny:

Pondělí:
8:00-12:00, 13:00-17:00

Středa:
8:00-12:00, 14:00-18:00

BLAHOPŘEJEME

Silvie Skramuská – 50 let

Josef Podracký – 50 let

- **Od 1.4. do 31.10. je**
Sběrné místo otevřeno:

středa 15:00 – 17:00

neděle 10:00 – 12:00

POZOR!!

8.5. neděle - zavřeno -
státní svátek

- Oznamujeme občanům, že **od 8.4. je svážen bioodpad** ve 14denních intervalech (sudý týden – pátek).

- **Zasedání Zastupitelstva obce se uskuteční dne 18.5.2022 od 18:00 hodin** v zasedací místnosti OÚ Stehelčeves.

- Připomínáme, že ve středu dne **11.5. od 15:00 – 16:30 proběhne před KD očkování psů.** Cena 160,- Kč.

Harmonogram svozu **tříděného odpadu**

plast – pondělí, čtvrtek

papír – sobota, úterý

kov – v sudé měsíce

sklo – 1. úterý v měsíci

Milí sousedé a spoluobčané,
pro obyvatele naší obce by v dohledné době
kulturní spolek rád uspořádal

VÝLET DO MUZEA REKORDŮ **A KURIOZIT PELHŘIMOV.**

Jednalo by se o celodenní (zřejmě nedělní)
akci s možnou procházkou po okolí
a návštěvou kavárny. Vhodné pro malé
i velké, děti, rodiče i seniory.
Doprava zajištěna na náklady obce.

V případě zájmu nás, prosím, kontaktujte
ideálně e-mailem:
mistostarosta@obecstehelceves.cz,
případně telefonicky na číslo:
724 181 263.

Stehelčevský zpravodaj

Registrace: MK ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 10585, 5/2022
Vydavatel: Obec Stehelčeves, zpravodaj@obecstehelceves.cz

Toto číslo vyšlo: 1. 5. 2022

Uzávěrka příštího čísla: 20. 5. 2022

Svoz kontejneru na bio v obci na květen

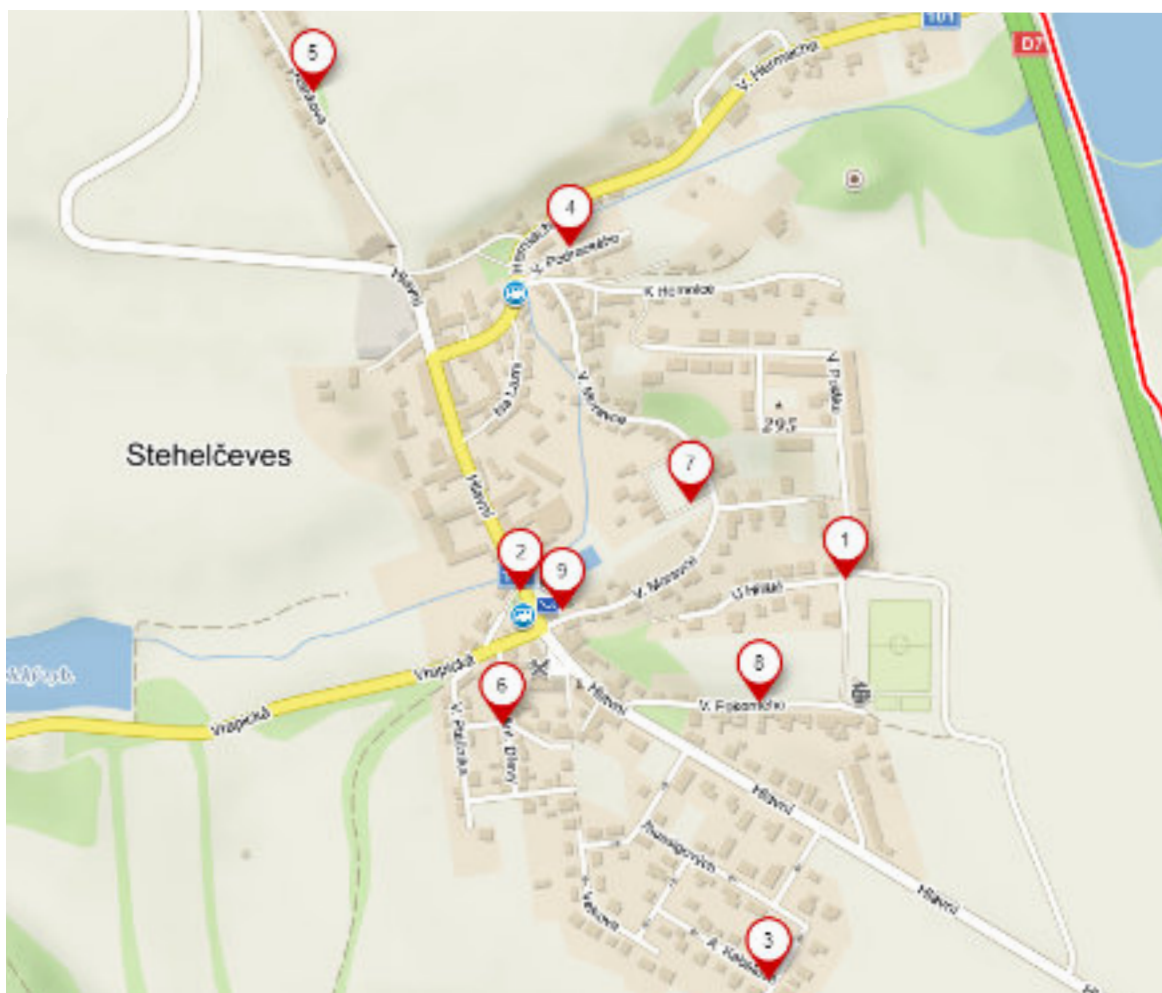
Od 28.2. máte možnost likvidovat bioodpad do velkoobjemového kontejneru, který bude přistaven na určených místech v obci (viz. mapka) vždy od pondělí do středy do 10:00h., poté bude převezen na další určené místo dle harmonogramu, kde zůstane do pátku do 10:00h. Od května přidáno nové svozové místo v ul. V. Pokorného.

Harmonogram od 2.5.2022 - 1.6.2022

- 2.5. – 4.5. - ul. Řánkova – **bod 5**
- 4.5. – 6.5. – ul. V. Pokorného – **bod 8**
- 9.5. – 11.5. – ul. Ant. Dřevy – **bod 6**
- 11.5. – 13.5. – u hřiště „Panská“ – **bod 7**
- 16.5. – 18.5. - - Anglický resort (u Sběrného místa) – **bod 1**
- 18.5. – 20.5. před budovou OÚ – **bod 2**
- 23.5. – 25.5. – Brožovo (ul. A. Kabátové) – **bod 3**
- 25.5. – 27.5. – ul. V. Podrackého - **bod 4**
- 30.5. - 1.6. - ul. Řánkova – **bod 5**

V neděli od 10-12 hod. bude vždy k dispozici na Sběrném místě Obecního úřadu – bod 9.

Sledujte stránky obce, rozpisů na další měsíce budou postupně doplňovány.

Harmonogram svozu odpadu

červená známka - 1x týdně

TÝDEN	STŘEDA
18	4.5.
19	11.5.
20	18.5.
21	25.5.
22	1.6.
23	8.6.
24	15.6.
25	22.6.
26	29.6.

žlutá známka 1x týdně - sudý týden

TÝDEN	STŘEDA
18	4.5.
20	18.5.
22	1.6.
24	15.6.
26	29.6.

BIO hnědá známka

TÝDEN	PÁTEK
18	6.5.
20	20.5.
22	3.6.
24	17.6.
26	1.7.

bílá známka - 1x za měsíc

TÝDEN	STŘEDA
21	25.5.
25	22.6.

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY VELKÝ VÝBĚR

Aktuální nabídku táborů
a přihlášky najdete na

www.vedanasbavi.cz

STEHELČEVES
18.7. - 22.7. 2022
ALBÍKOVA LETNÍ ŠKOLKA - pro děti 4-6 let
SPORTUJ A BAV SE - pro děti 6-12 let a 2. stupeň ZŠ

1.8. - 5.8. 2022
ALBÍKOVA LETNÍ ŠKOLKA - pro děti 4-6 let
OD PRAVĚKŮ K ROBOVĚKŮ - pro děti 6-12 let

15.8. - 19.8. 2022
ALBÍKOVA LETNÍ ŠKOLKA - pro děti 4-6 let
ALBÍKŮV ZÁBAVNÝ PŘÍMĚŠTÁK - pro děti 6-12 let

Omniveda
Věda nás baví o.p.s.

Cihly, cihelny a cihlářství na Slánsku

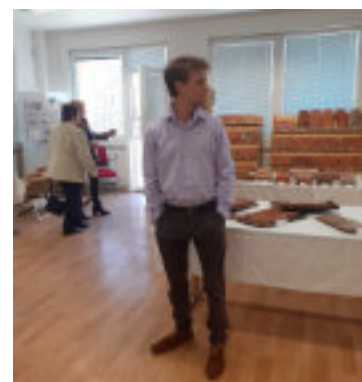
V sobotu 23. dubna proběhla ve Zlonicích vernisáž výstavy „Historie cihlářství a stavitelství na Slánsku“ spolu s představením druhého dílu knihy „Cihly, cihelny a cihlářství na Slánsku“ Aleše Maxima.

Výstava bude v Kulturním centru ve Zlonicích probíhat od 24.4 do 5. května denně od 14.-17. hodin.

Část uváděného druhého dílu knihy je věnována i cihelně ve Stehelčevsi, proto byla tato akce pro nás opravdu zajímavá. S paní starostkou jsme shlédli archivní dokumenty, fotografie, ale i cihly se značkou cihelen v okolí Slaného, formy na výrobu cihel, střešních tašek, trakař na vyvážení cihel a spoustu jiných zajímavostí. Dokonce jsou zde i cihly se stopami zvěře či ptáků, tak jak mokré cihly zvířata poznamenala a cihláři následně vypálili.

Určitě stojí za to zastavit se při výletech po okolí i ve Zlonicích a prohlédnout si tuto výstavu, kde si můžete vše prohlédnout na vlastní oči. Dokonce si zde můžete koupit oba díly této zajímavé publikace. Pokud výstavu nestihnete, a přesto byste si chtěli knihu půjčit, oba díly mám v kronice obce a ráda je zapůjčím.

Jaroslava Štancová,
kronikářka obce

Odpadové hospodářství obce

1) Produkce odpadů

Celková produkce odpadů obce Stehelčev v roce 2021 dosáhla 752,17 tun. V rámci skladby celkové produkce odpadů byly nejvýznamnějšími položkami biologicky rozložitelné odpady (261,7 tun – 35 %) směsný komunální odpad (168,6 tun – 22 %). Produkce SEPAR odpadů (papír, plast, sklo, kovy) byla 113,2 tun – 15) a objemný odpad (129 tun – 17 %).

Prodané známky na svoz komunálního odpadu (černá popelnice) za rok 2021:

Červená (1x týdně) - 220 ks

Žlutá (1x za 14 dní) - 141 ks

Bílá (1x za měsíc) – 29 ks

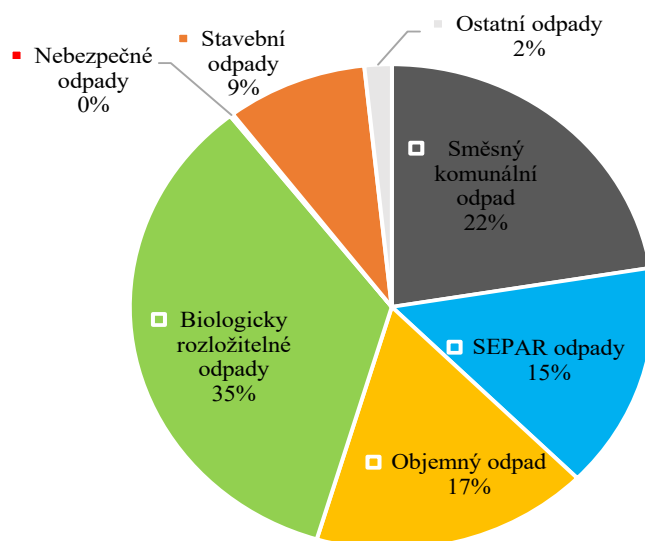
Zelená (kombinované svozy) – 9 ks

Jednorázové - 5 domácností

Celková produkce skupin odpadů v letech 2019, 2020 a 2021					
Název	Produkce 2019 (t)	Produkce 2020 (t)	Produkce 2021 (t)	Meziroční rozdíl 20/21 (t)	Meziroční rozdíl 20/21 (%)
Směsný komunální odpad	155,84	158,61	168,61	10,00	6,30
SEPAR odpady	88,23	106,72	113,19	6,47	6,06
Objemný odpad	78,00	153,00	129,00	-24,00	-15,69
Biologicky rozložitelné odpady	31,64	36,54	261,69	225,15	616,18
Nebezpečné odpady	1,99	2,52	1,54	-0,98	-39,01
Stavební odpady	65,31	103,38	65,45	-37,93	-36,69
Ostatní odpady	3,89	1,53	12,70	11,17	730,00

Zdroj: ISPOP 2019,2020 a 2021

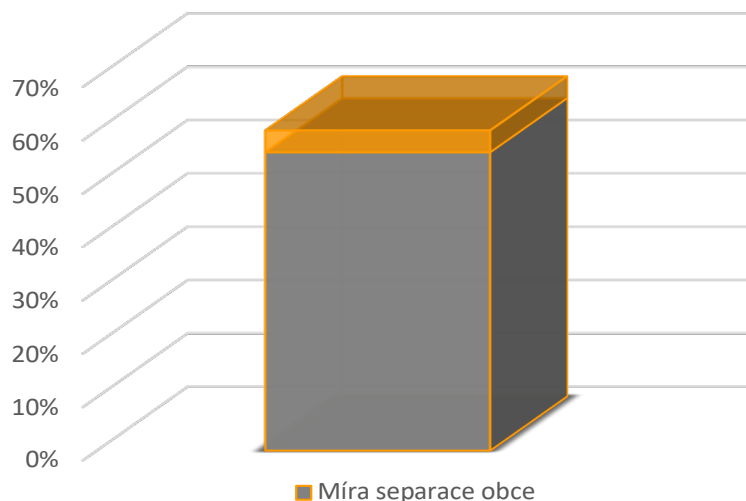
Celková produkce skupin odpadu v roce 2021

Zdroj: ISPOP 2021

Z poměru vytríděného a skládkovaného odpadu vychází, že míra separace za rok 2021 v obci Stehelčevě dosáhla **55,9 %**, čímž téměř splňuje legislativní požadavek pro rok 2025 (60 %).

Míra separace dosažena obcí za rok 2021

Zdroj: ISPOP 2021

2) Ekonomika odpadového hospodářství

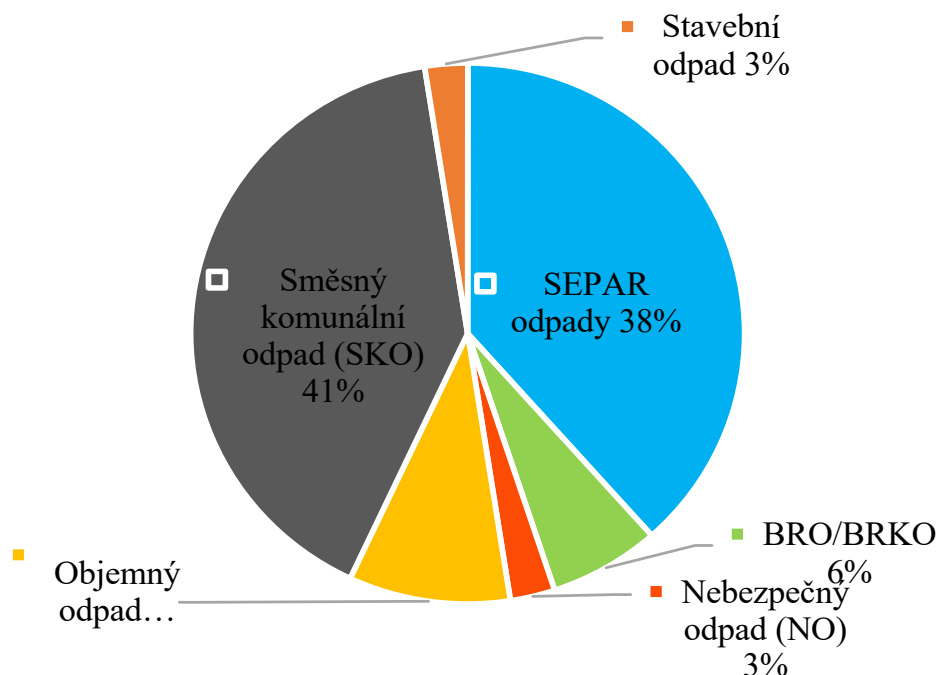
Celkové výdaje obce na nakládání s odpady v roce 2021 představovaly částku 1 557 196 Kč. Nejvýznamnějšími výdajovými položkami byl sběr, svoz a odstranění směsného komunálního odpadu ve výši 631 213 Kč (41 % celkových výdajů), zajištění tříděného sběru (papír, plast a sklo) v hodnotě 598 153 Kč (38 % celkových výdajů), svoz a odstranění objemného odpadu představující částku 147 106 Kč (9 % celkových výdajů) a sběr, svoz a zpracování biologicky rozložitelného odpadu ve výši 101 048 Kč (6 % celkových výdajů).

Výdaje na OH v letech 2019, 2020 a 2021

Položka	2019	2020	2021	Meziroční rozdíl 20/21 (Kč)	Meziroční rozdíl 20/21 (%)
SEPAR odpady	459 196 Kč	470 668 Kč	598 153 Kč	127 485 Kč	27 %
BRO/BRKO	53 577 Kč	70 553 Kč	101 048 Kč	30 495 Kč	43 %
Nebezpečný odpad (NO)	40 383 Kč	45 377 Kč	40 742 Kč	-4 635 Kč	-10 %
Objemný odpad (VO)	120 634 Kč	206 910 Kč	147 106 Kč	-59 804 Kč	-29 %
Směsný komunální odpad (SKO)	566 566 Kč	711 047 Kč	631 213 Kč	-79 834 Kč	-11 %
Stavební odpad	104 253 Kč	91 476 Kč	38 934 Kč	-52 542 Kč	-57 %
Výdaje celkem	1 344 609 Kč	1 596 031 Kč	1 557 196 Kč	-38 835 Kč	-2 %
V přepočtu na obyvatele	1 307 Kč	1 551 Kč	1 466 Kč	-85 Kč	-5 %

Mezi další výdaje v roce 2021 patřil dále jednorázový nákup sběrných nádob na biologicky rozložitelný odpad ve výši 268 015 Kč, který ale nebyl započten do tabulky stabilních výdajů.

Graf č. 3: Výdaje na odpadové hospodářství v roce 2021

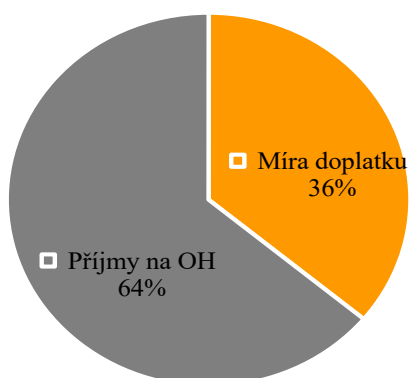
Celkové příjmy v roce 2021 činily 996 290 Kč. Příjmy z poplatků za nakládání s odpady od občanů dosahovaly výše 659 265 Kč (66,17 % celkových příjmů. Bonusy od společnosti EKO-KOM za zajištění sběrné sítě pro tříděné odpady činily 337 025 Kč (33,83 % celkových příjmů).

Tab. č. X: Příjmy na OH v letech 2019, 2020 a 2021

Položka	2019	2020	2021	Meziroční rozdíl 20/21 (Kč)	Meziroční rozdíl 20/21 (%)
Poplatek od občanů	286 334 Kč	523 535 Kč	659 265 Kč	135 730 Kč	26 %
Bonusy EKO-KOM	294 452 Kč	287 170 Kč	337 025 Kč	49 855 Kč	17 %
Příjmy celkem	580 786 Kč	810 705 Kč	996 290 Kč	185 585 Kč	23 %
V přepočtu na obyvatele	564 Kč	788 Kč	938 Kč	150 Kč	19 %

Z porovnání celkových příjmů a výdajů vychází **míra doplatku obce na odpadové hospodářství 36,2 %**, což představuje částku 560 907 Kč.

Míra doplatku obce na odpadové hospodářství v roce 2021

3) Sběr a třídění odpadů

Na území obce Stehelčeves se třídí komunální odpad, dle obecně závazné vyhlášky obce Stehelčeves č. 4/2021, o stanovení obecního systému odpadového hospodářství, na složky:

- a) biologické odpady rostlinného původu,
- b) papír,
- c) plasty včetně PET lahví a nápojových kartonů (tetrapack),
- d) sklo,
- e) kovy,
- f) nebezpečné odpady,
- g) objemný odpad,
- h) jedlé oleje a tuky,
- i) směsný komunální odpad.

Tříděné složky odpadu (papír, plast, nápojové kartony, sklo, kovy, jedlé tuky a oleje) a biologicky rozložitelný odpad jsou soustřeďovány do zvláštních sběrných nádob a velkoobjemových kontejnerů.

Objemný odpad se odevzdává na sběrném místě za Obecním úřadem Stehelčeves, ul. Hlavní č. p. 43, pouze v provozních hodinách sběrného místa a za asistence obsluhy sběrného místa.

Svoz **nebezpečných složek komunálního odpadu** je zajišťován minimálně čtyřikrát ročně jejich odbíráním na předem vyhlášených přechodných stanovištích přímo do zvláštních sběrných nádob k tomuto sběru určených. Informace o svozu jsou zveřejňovány v místním tištěném periodiku, na webových stránkách obce a prostřednictvím Hlášení rozhlasu (SMS zpráv).

Směsný komunální odpad je soustřeďován do sběrných nádob (popelnice, kontejnery a odpadkové koše na veřejných prostranstvích). **Celá produkce SKO je odstraňována skládkováním.**

Stavební a demoliční odpad je možné odevzdávat na sběrném místě za Obecním úřadem Stehelčeves, ul. Hlavní č. p. 43.

Obec Stehelčeves v rámci **předcházení vzniku odpadů** za účelem opětovného použití nakládá s oděvy a textilem, hračkami a párovou obuví. Movité věci je nutné předávat v takovém stavu, aby je bylo možné opětovně použít.

Výrobky s ukončenou životností, jakou jsou baterie, akumulátory, elektrozařízení, zářivky apod. je možné odevzdávat na sběrném místě za Obecním úřadem Stehelčeves, ul. Hlavní č. p. 43.

Veškeré důležité **informace ohledně nakládání s jednotlivými druhy odpadů** jsou zveřejňovány na internetových stránkách obce a v obecním zpravodaji.

ŠKOLÁČEK

Škola v pohodě

ZŠ a MŠ Stehelčev

školní rok 2021/2022

Slovo úvodem

V dubnu jsme uspořádali další celoškolský projekt, tentokrát na téma Země není skládka. Žáci se věnovali třídění odpadů a zároveň i odpad sbírali v rámci celorepublikové akce Uklid'me Česko. Vybaveni rukavicemi a pytli se jednotlivé skupinky vydaly uklízet obec, následovalo hodnocení sběru i celého projektu a z vybraných nalezených věcí skupiny vytvořily svá umělecká díla „skřítky odpadníčky“.

Máme za sebou také Den otevřených dveří v základní i mateřské škole. Děkujeme za účast a věříme, že jste si den s námi užili.

Přivítali jsme také na zápise naše budoucí prvňáčky a v květnu nás bude čekat zápis do mateřské školy.

Duben byl také měsíc plný velikonočních zvyků a tradic, barvili jsme vajíčka, zkoušeli si i anglické tradice a recepty a menší děti hledaly poklad od velikonočního zajíčka.

1. třída

V dubnu nás čekaly svátky jara - Velikonoce. Počasí si ale dávalo na čas. Proto jsme se řídili rčením „Březen - za kamna vlezem, duben - ještě tam budem.“

Ve škole jsme ale nezháleli, pokračovali jsme čtením dalších příběhů a pohádek. Snažíme si pamatovat, o čem jsme četli, a odpovídat na otázky k textu. Nezapomněli jsme ani na písanku. Poctivě trénujeme přepisy, opisy i diktáty. Také se učíme hrát loutkové divadlo a moc nás to baví. Dokážeme přečíst čísla od 0 do 20 a umíme počítat do patnácti. Začali jsme se učit hodiny, takže teď už budeme chodit všude včas.

Na konci března si pro nás naše paní učitelka připravila akci "Večer a noc s českou pohádkou". Nejprve nám četla pohádky paní učitelka, pak jsme si četli sami a poslouchali jsme několik českých večerníčků. Kdo chtěl, začal psát nebo kreslit svoje vlastní pohádky. A nakonec jsme vytvořili plakát z celé akce.

Nejvíce se nám líbilo, že jsme mohli přespat ve škole s paní učitelkou a ráno jsme si dali bohatou snídani s překvapením.

Během března k nám na návštěvu přišly děti z mateřské školky, aby zjistily a „okoukly“, jaké je to ve škole. Prvňáčci s dětmi velice dobře spolupracovali, všechno jim ukázali a pomohli jim s vyplňováním pracovních listů.

7. dubna jsme s 2. a 3. třídou jeli do Krokodýlí zoo do Prahy, kde jsme obdivovali nejen krokodýly, ale i želvy.

Ted' už všichni čekáme na poslední dubnový den – pálení čarodějnic. A moc se těšíme na naši první školu v přírodě.

2.-3. třída

Měsíc duben provázelo téma "Jarní příroda". V centrech aktivit jsme se zabývali vodou, prakticky jsme si nasimulovali koloběh vody v přírodě a pozorovali jsme, jak funguje. To, jak je voda důležitá pro rostliny, jsme si vyzkoušeli při pokusu se salátem a barevnou vodou, díky čemuž jsme měli možnost vidět, jak rostlina vodu přijímá. Zjišťovali jsme také, kolik litrů vody spotřebujeme v domácnosti, např. při splachování WC.

Zkoumali jsme nejen říši rostlinnou, ale i zvířecí. Proto jsme navštívili Krokodýlí zoo v Praze. Dozvěděli jsme se, že krokodýli jsou jediná zvířata, která přežila z dob dinosaurů. Měli jsme možnost prohlédnout si krokodýly zblízka a zakoupit si suvenýry, které nám budou tento zážitek připomínat.

4.- 5. třída

První týden jara se u nás ve třídě nesly v duchu těšení se na teplo a výlety ven do přírody. Teplo stále nepřicházelo, tak jsme se vydali na výlet do Národního muzea v Praze. Žáci měli zadané úkoly k plnění, ale i vlastní prostor k procházení se touto nádhernou historickou expozicí.

V centrech aktivit jsme se jinak věnovali živé a neživé přírodě vůbec. Spoustu z nás překvapilo, co vše do tohoto tématu patří! Fotosyntéza, mikroskop, skupenství látek, převody jednotek, vlastnosti látek... Těšíme na další bádání, tentokrát už snad v přírodě!

Zajímavá místa v naší obci - Stehelčevské mlýny

Stehelčeves v roce 1870

Stehelčeves, Stelčoves, ves to 60 domů 675 obyvatel české národnosti, kraj pražský, okres Unhošť (dvě hodiny severně) katastr i politická obec Stehelčeves, farnost Lidice, bývalé dominium Buštěhrad (3 domy k dominiu Tachlovice patřící), škola, dva mlýny, kamenouhelné doly, samota: sv. Mikuláš a Vrapice.

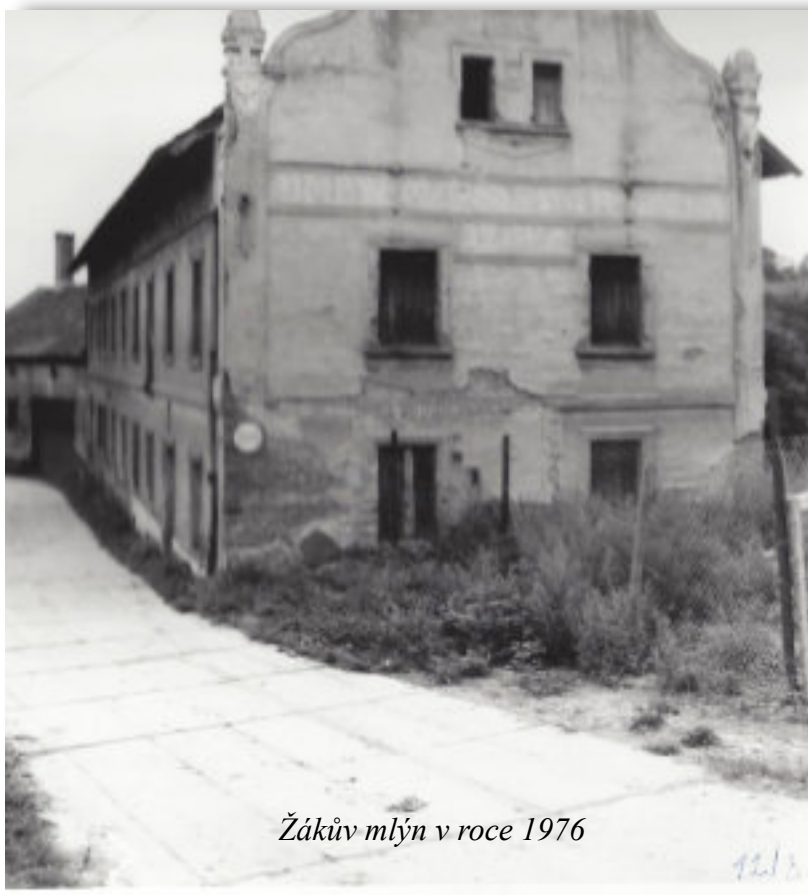
Z Urbáře poplatků z roku 1875 víme, že: Ves Stelczowes leží na dolíku pod Buckovým na lipské zemské silnici. Milostivá vrchnost vlastní zrušený rybník (který?), krásnou užitkovou zahradu vysazenou a též dva prodané mlýny a oprávněnou hospodu. Poddaní užívají polí v zahradách a platí dobře. K panství Tachlovickému patří tu dva sedláci a hospoda, k panství Buštěhrad patří 8 sedláků a 4 chalupy, 9 domků dělníků a řemeslníků a 1 dům pastýřův, čili sluhův.

Mlýny jsou popisovány jako mlýn Horní (čp. 22) a mlýn Střední (čp. 32). Jako třetí mlýn, Dolní, byl popisován Pílský mlýn na katastru Dřetovic.

Oba mlýny se dochovaly až do dnešních dnů. První je mlýn čp. 22 v ulici Na Lázni

Roku 1773 je mlýn čp. 22 uveden bez robotních povinností. Od roku 1834 je veden jako majitel mlýna Benda Jan.

V roce 1875 jsou popisovány povinnosti - Hořejšího mlýna čp. 22, s jediným složením, s nestálou vodou z přítoků pramenných, které v suchých létech vysychají. Platí: 2 gr. a 1 denár, a za panské pole pak ročně: 10 kop na Jana a 10 kop v prosinci. Dále psi obilí do důchodu: žita 1 strych a 2 čtvrtky ovsa též. „Psi obilí“ vysvětluje Jedlička

Žákův mlýn v roce 1976

takto: V Buštěhradě byl velký chov psů loveckých a pro ně prý se v hořejším mlýně semílalo – šrotovalo obilí. V povinnostech robot u sedláků není nic takového.

V roce 1914 je veden jako válcový mlýn pana Žáka. K mlýnu náležela i pekárna, stejně jako domek čp. 67, který stával pod mlýnem. Ke mlýnu patřila od přelomu 19. a 20. století až do 50. let minulého století i cihelna čp. 51.

Při průtrži mračen v noci z 11. na 12. srpna 1925, byla postižena obec Stehelčeves katastrofální zátopou bytů a velmi byla poškozena i mlýnice a pekárna pana Žáka.

V roce 1946 zemřel mlynář Alois Žák, mlýn zdědila paní Alžběta Žáková. V roce 1952 bylo odstraněno schodiště před mlýnem. Po zrušení obchodu s moukou a chlebem v ulici zbytečně překáželo, a v roce 1959 píše kronikář

Vlasák, že Žákův mlýn již 10 let nemele.

1. ledna 1953 přejímají Kralupské mlýny n.p. mlýn Alžběty Žákové čp. 22 do své správy a ve mlýně je sklad Kralupských mlýnů ještě v druhé polovině 50. let.

Mlýn Střední v ulici V. Hermacha čp. 32. Mlýn tu stojí od nepaměti a dlouho tu mleli Keltnerové, pak Vindrichové a nakonec Hlavsa, který se tam přizemil.

V roce 1875 Střední mlýn (Dnes Hlavsaův mlýn čp. 32), též s jedním složením a nestálou vodou z prostředního rybníka, mele různé mouky jako mlýn hořejší. Zde není jasno zda se „prostřední rybník“ rozumí velký rybník, který býval mezi vrchem Homolka a obcí, nebo rybník malý, který byl zrušen při regulaci potoka v roce 1939. Střední mlýn užívá: 1 strych a 2 čtvrtky panského pole a 2 míry

panské vinohrady. Poplatek 15 kop, v snopech psí obilí do žitné písárny, žito a oves po jednom strychu a dvou čtvrtkách.

V září 1864 oznamuje mlynáři Vintrichovi c.k. okresní úřad v Unhošti, že v roce 1863 byly jemu i mlýnu čp. 22 v Stelčovsi vyčištěny rybníky a příště, bude-li třeba, je šachty a doly vyčistí.

V prosinci 1911 zemřel Václav Vintrich a dědicem jeho polovice mlýna se stal jeho syn Václav. Druhou polovici vlastnila jeho matka Marie, která ji však ještě toho roku předala své snaze Anně Vintrichové. Mlýn ale byl ve velmi špatném stavu.

V roce 1914 je popisován v obci kamenný mlýn paní Vindrichové čp. 32. V 1. světové válce byl ve

mlýně zaměstnán stárek Dohnal, který dal mlýn do pořádku. Opravdu jej však zmechanizoval až Jaroslav Hlavsa, bývalý pomocník u Žáků čp. 22, který se k Vintrichům přičlenil. Za 2. světové války, po zrušení vodního díla při čp. 32, zřídil Hlavsa pohon mlýna na elektrickou energii.

Obě války – dobrá konjunktura pro mlýny- pozvedly mlýn tak, že se zbavil dluhů a byl upraven, jako nikdy před tím.

Hlavsa zřídil pátery- výtahy kapsové- takže se již mletí nemuselo vynášet k násypce po schodech. Zřídil i tzv. válcovou stolicí na mletí pšenice. Pan Hlavsa byl mlynář velmi šikovný a pokrokový.

Všimněme si trošku mlýna. Od regulace potoka je tento veden od čp. 61 více do zahrady mimo mlýn. U čp. 37 bývalo stavidlo, které usměrňovalo vodu do rybníka u mlýna. Od stavidla směrem jižním vedla jalová strouha až pod břeh u Zvoníčkovíc tj. čp.48, kde se uhnula vlevo k „Homolce“, za níž v louce zvané „Královský rybník“ se spojila se strouhou od mlýnského kola.

Dnes jsou oba mlýny soukromých rukách.

*Jaroslava Štancová,
kronikářka obce*

č.p. 32 dne 6. 2. 2022

Zlaté žáby z Madagaskaru

Při procházení expozice Terária si jich možná napoprvé nevšimnete. Když ale vyskočí zpoza mechu, určitě vás nadchnou svou zářivě zlatou barvou. Řeč je o mantelách zlatých (*Mantella aurantiaca*), ohrožených žábách z Madagaskaru. Chovatelé v Zooparku Zájezd se jim věnují již od roku 2011.

Jsou to menší, zavalité žáby, které svým vzhledem připomínají pralesničky z Jižní Ameriky. Příbuzenské vztahy bychom ale mezi mantelami a pralesničkami hledali marně. Jsou krásným příkladem jevu, který v biologii nazýváme konvergence – to je typ evoluce, kdy se nepříbuzné druhy vyvíjejí v podobných podmínkách a na základě toho podobně i vypadají. A to i přesto, že obývají třeba i jiné kontinenty.

Svým výrazným zbarvením mantely varují potenciální predátory, protože jejich kůže obsahuje jedovaté alkaloidy získávané z potravy. Tou jsou zpravidla termiti či mravenci, ale rády si sežobnou cokoli dostatečně malého. Jelikož mantely najdete pouze na Madagaskaru, jedná se o tzv. endemity. Endemické druhy jsou místně příslušné a nikde jinde na světě se přirozeně nevyskytují. V případě mantel zlatých je tímto místem oblast Torotorofotsy v okolí měst Moramanga a Andasibe. Obývají zde tropické deštné lesy v nadmořské výšce okolo 1000 m n. m.

Svým chováním jsou pro pozorovatele velmi atraktivní, protože aktivují převážně ve dne. V době rozmnožování, které v přírodě začíná s příchodem období dešťů,

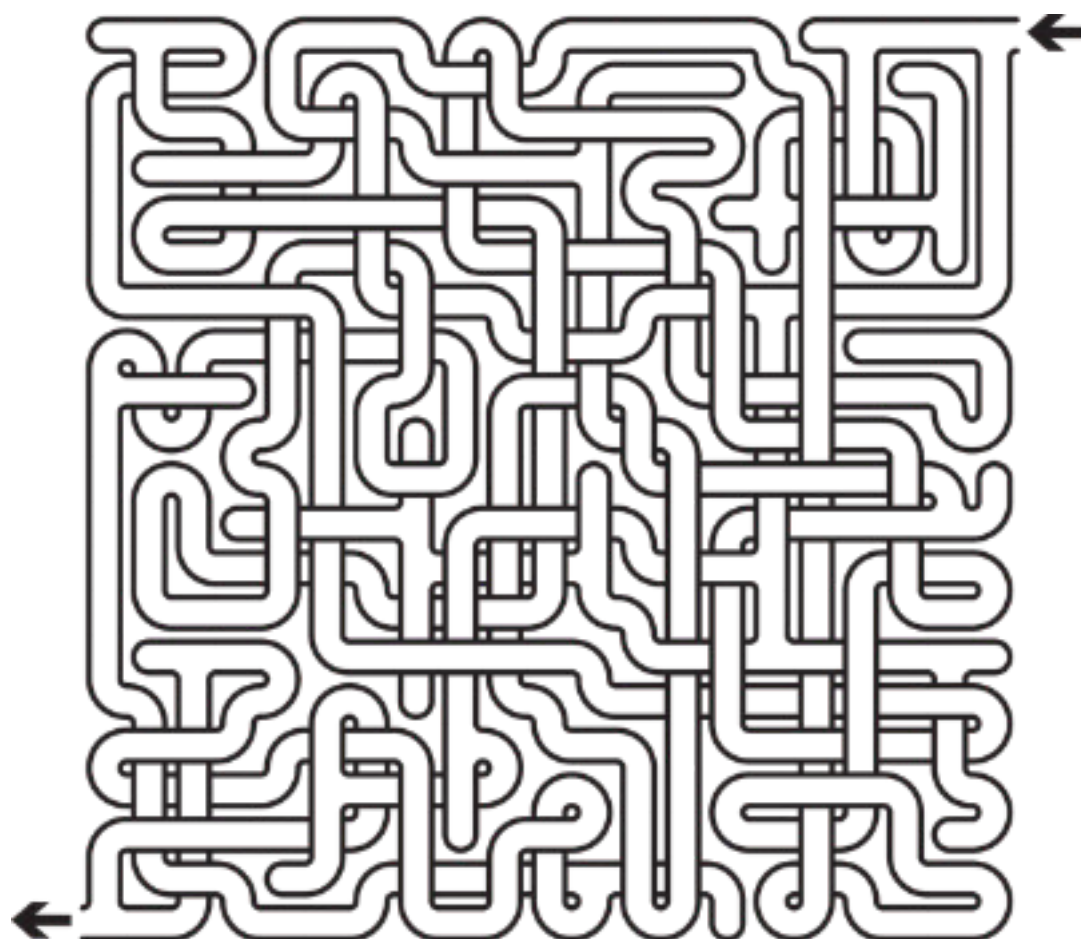
se samci ozývají zvukem připomínajícím cvrkání cvrčků. Tato vokalizace je poměrně nenápadná a není příliš hlasitá (ve srovnání s jinými druhy žab, např. zmíněnými pralesničkami). Komunikují ale i vizuálně, např. máváním končetin.

Samice kladou vejce na vlhkou půdu, kde je samec oplodní. Během silnějších dešťů dojde ke spláchnutí snůšky vajec do menších vodních toků, kde se vyvíjejí pulci. Pohlavní dospělosti dosahují přibližně ve věku jednoho roku. Celkem se dožívají až osmi let.

V českých zoo se s mantelami zlatými setkáte jen v Zooparku Zájezd a u našich kolegů v Zoo Plzeň.

Text a foto: Daniel Kolečka

Významné osobnosti naší obce

KAREL FIALA

Dopisem adresovaným na OV ČSTV sekce kopané ze dne 23.9.1970 byla ukončena dlouholetá činnost oddílu kopané ve Stehelčevsi na dlouhých dvanáct let.

Během této doby bylo hřiště opuštěné a na čas zde skladovala auta Mototechna. Teprve až v roce 1982 se několik nadšenců rozhodlo, že se pokusí obnovit kopanou i u nás.

3.8.1983 byla zaslána na OV ČSTV sekce kopané žádost o přijmutí k soutěžnímu ročníku 1983-84. Žádosti bylo vyhověno, a tak se začala psát nová éra nového Sokola Stehelčevs v kopané.

Jako sekretář fotbalového klubu byl zvolen p. Fiala Karel.

A byl to právě Karel Fiala, který musel 23.9.1970 ukončit dlouholetou činnost oddílu kopané ve Stehelčevsi z důvodu nedostatku fotbalistů i peněz. A proto se právě on aktivně zasazoval o navrácení fotbalu na naše hřiště a do naší obce. Vždyť právě on byl předsedou výboru tělocvičné jednoty

Sokol již v roce 1959, od roku 1958 byl vedoucím oddílu kopané, před tím dělal již od roku 1954 hospodáře TJ Sokol Stehelčevs.

Pan Karel Fiala se narodil v naší obci 4.března 1933, vyrostl zde a po vyučení pracoval jako zámečnický na šachtě, se svou ženou Hanou vychovali dceru v domě čp. 57 v ulici V. Hermacha. I jeho manželka byla aktivní členkou Sokola, která cvičila na Spartakiádách. Ale jeho aktivitou nebyl jen fotbal, byl i členem ČSČK, pracoval ve školské a kulturní komisi MNV Stehelčevs,

Karel Fiala první zprava

zajišťoval společenské akce, vítání občánků, výlety atd. pomáhal při brigádách na úpravách obce.

Mohli jsme jej vidět téměř všude, kde se sešlo více lidí, ať už to bylo na hřišti Sokola, na brigádách či kulturních akcích. Spolu se svými vrstevníky zajišťovali sportovní i společenský život v obci.

*Jaroslava Štancová,
kronikářka obce*

Fotbalový tým Sokola Stehelčevs rok 1958

100 LET SK STEHELČEVES

25. 6. 2022

STEHELČEVES
hřiště sportovního klubu

PROGRAM

- 10:30 ZÁPASY ŠKOLÍČKA, ML. PŘÍPRAVKA
- 11:00 ZÁPAS DOROST
- 12:30 ZÁPAS ML. ŽÁCI
- 14:00 ZÁPAS LEGEND SK – DREAM TEAM ŽENY
- 17:00 ZÁPAS MUŽI A – ALL STARS TEAM
- 19:30 LOSOVÁNÍ HLAVNÍCH CÉN TOMBOLY
- 20:00 KAPELA PATEX

Bohatý doprovodný program a tombola!

ŽIVÁ HUDBA LOS HOSPODOS BAND
DÓŮST DOBRÝ
PATEX

Pojďme si to společně užít!

www.skstehelceves.cz

KLADENSKÝ
deník

PARTNEŘI AKCE

RELAX
RADIO

Z kuchyně našich babiček

FRANKFURTSKÁ POLÉVKA

2 nožičky párků , 1 cibule, 5 brambor, kousek másla, 2 lžice hladké mouky, 1 lžice červené papriky, 1 litr vývaru, 1 lžička sušeného česneku, pepř, sůl, petrželka

Na oleji a kousku másla osmahneme najemno pokrájenou cibulku, přidáme 2 lžice vrchovaté hladké mouky a osmahneme jíšku, přisypeme sladkou papriku, promícháme a za stálého míchání přelijeme horkým vývarem. Přidáme pokrájené párky na kolečka, brambory na kousky, sůl, pepř a necháme vařit do změknutí brambor. Polévku pak ochutíme česnekem a petrželkou.

PLNĚNÁ ZAPEČENÁ CIBULE

8 středně velkých cibulí, 300–400 g mletého masa, 1 dcl mléka, 1 vejce, 1 žemle, 1 lžička mleté papriky, 50 g másla, 80 g strouhaného sýra, 2 dcl vývaru, sůl

Oloupané cibule vložíme do vařící osolené vody a krátce je povaříme. Pak je ocedíme, ostrým nožem seřízneme vršky, vyřízneme středy a lžičkou je vydlabeme, mleté maso smícháme s v mléce namočenou a vymačkanou žemlí, solí, vejcem, paprikou a nadrobno posekanou cibulí vybranou z vnitřků. Dobře promíchanou směsí naplníme vydlabané cibule, naskládáme do máslem vymazané zapékací misky, posypeme sýrem, pokapeme zbytkem roztaveného másla, podlijeme vývarem a v troubě 20 minut zapékáme. Pokrm podáváme s dušenou rýží nebo s vařenými brambory.

KARBANÁTKY NA SMETANĚ

500 g mletého masa, 2 vejce, 4 lžice mouky, 1 lžice sekaného libečku, 1/2 květáku nebo brokolice, 2 dl kysané smetany, 1 lžice hladké mouky, 4 lžice vývaru, tymián, olej, pepř, sůl

Mleté maso ochutíme lžící jemně sekaného libečku, zahustíme moukou, osolíme, opepříme a spojíme vajíčky. Dobře propracujeme a z hladké směsi tvoříme placičky, které z obou stran opékáme na oleji. Opečené karbanátky vyjmeme, do pánve nalijeme vývar a odvaříme připečenou šťávu. Do ní vložíme karbanátky a asi 10–15 minut dusíme (dle velikosti karbanátků). Pak maso vyjmeme, šťávu zahustíme smetanou, ve které jsme rozkvedlali mouku a povaříme. Nakonec do omáčky vložíme na drobné růžičky povařený květák nebo brokolici a přidáme špetku tymiánu.

BUCHTA S TVAROHEM A ROSOLEM

18 dkg cukru, 6 žloutků, 15 dkg polohrubé mouky, 1 prášek do pečiva, sníh z 6 bílků

Cukr se žloutky utřeme do pěny, přidáme po troškách mouku s práškem do pečiva a nakonec opatrně vmícháme sníh. Upečeme a necháme vychladnout.

Náplň: 1 máslo, 20 dkg cukru, 1 vanilkový cukr, 2 červené tvarohy, 1 lžice rumu
Vše dobře zpracujeme a nanese na vychladlou buchtu, přelijeme polevou.

Poleva: 1/2 l džusu , 1/4 l vody, 2 pudinky
Uvaříme a polijeme buchtu s krémem.

KRÁLOVSKÁ KÁVA

30 g kávy, 80 g šlehané smetany, 1 dl vaječného koňaku, 4 lžičky cukru

Na dno vysokých sklenic dáme šlehanou smetanu, vaječný koňak, osladíme a vše zalijeme předem připravenou a mírně vychladlou kávou připravenou asi z 6 dl vody.

DOBROU CHUŤ!

Relax na květen

Správné řešení naleznete v příštím čísle zpravodaje.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

1. Přístroj pro vyšetření ucha
2. Řada vozidel (malá)
3. Parašutista
4. Recitace
5. Kokon
6. Barva vlčího máku
7. Vrták do dřeva
8. Finanční výkaz
9. Souhvězdí jižní oblohy (znamení zvěrokruhu)
10. Zemědělský stroj
11. Provaz oběšence
12. Naftové potrubí
13. Oplocený pozemek u domu k pěstování zeleně

Správné řešení roháčku z minulého čísla Zpravodaje 4/2022

H	O	M	O	L	K	A
O	B	O	L	O	S	
M	O	T	I	V		
O	L	I	N			
L	O	V				
K	S					
A						

(Řánkova, Pivovarská, Na Lázni, Velkova, Vrapická)

